

Nem felel meg a jogszabálynak a KATA adóalanyiságot bejelentő nyomtatvány.

Az adatszolgáltatásokhoz, bejelentések az adóhatóság rendszeresíti a nyomtatványokat. Ezek a nyomtatványok gyakran köszönő viszonyban sincsenek a hatályos jogszabályokkal. Ez történt a végkielégítések különadója kifizetői igazolás mintájánál is. Miközben a törvény az adóalapot képező (!) jövedelmekről írta elő a kifizetői adatszolgáltatást, addig a NAV által rendszeresített nyomtatvány a különadó alap meghatározását várta el a kifizetőtől. A megindult különadó ügyekben a másodfokú adóhatóság már rendre elismeri, hogy az általa rendszeresített nyomtatvány nem felelt meg a törvény előírásoknak. Azonban azzal védekeznek, hogy a nyomtatvány használata nem volt kötelező. Nem védekezhet viszont így a NAV a 12T101E (13T101E) Kata adóalanyiságot bejelentő nyomtatvánnyal kapcsolatosan.

A kisadózó vállalkozások tételes adójáról szóló törvény (Katr.) 3.§ d) pontja ugyanis kötelező jelleggel írja elő az adóhatóság számára a bejelentéshez szükséges nyomtatvány rendszeresítését: *„A kisadózó vállalkozások tételes adójának alanya (...), ha az állami adóhatóságnak az erre a célra rendszeresített nyomtatványon bejelenti, hogy adókötelezettségeit e törvény II. fejezet rendelkezései szerint teljesíti.”*

Az adókötelezettség teljesítéséhez szükséges tudni, hogy a kisadózó főállásúnak minősül-e? Jelenleg a bejelentő nyomtatvány (B02.lap, 16. pont) a kisadózótól várja el, hogy eldöntse, főállású-e. Erre a nyomtatványon 1=Igen / 2=Nem válasz lehetőség van. Ez nem felel meg a törvényi előírásnak. A Katv. 4.§ (5) bekezdése ugyanis a következőket tartalmazza: *„Az állami adóhatóság a kisadózó vállalkozások tételes adója alá tartozó adózóként történő nyilvántartásba vételről értesítő levélben tájékoztatja a kisadózó vállalkozást. A tájékoztatás tartalmazza különösen (...) a főállású kisadózói jogállás esetén ennek tényét”*. Tehát az adóhatóságnak kell megállapítania tényszerűen, hogy a kisadózó főállásúnak minősül-e. Ezért a NAV által rendszeresített nyomtatvány akkor felelne meg a jogszabálynak, ha az Igen/Nem választási lehetőségek helyett a következő választéket tartalmazná:

- 1= Legalább 36 óras foglalkoztatással járó munkaviszonyban áll,**
- 2= Kiegészítő tevékenységet folytatónak minősül,**
- 3= Külföldön biztosított személy,**
- 4= Más tagállamban biztosítottnak minősül,**
- 5= Baleseti, rokkantsági nyugdíjra jogosult,**
- 6= Rokkantsági ellátásban részesül.**

Ez esetben már a nyomtatvány rendszeresítésekor „leesett volna a tantusz”: hibás a törvény szövege, hiszen a felsorolt feltételek valamelyikének (!) biztosan nem felel meg a Katás, ezért csak főállású lehet. A 2.§ 8. pontjában a helyes szöveg az lenne, ha

a „nem felel meg **[valamelyikének]**” szöveg helyett a „nem felel meg egyikének sem” szöveg állna. A jelenlegi Igen/Nem válaszok alapján a NAV nem tudja eldönteni, hogy azért jelölte az adózó az Igen választ, mert helyesen értelmezve a törvényt megállapította, hogy a jelenlegi törvény szövege szerint csak főállású lehet a kisadózó, vagy valóban nem teljesül az 1-6 feltételek egyike sem.

Bár a NAV-nak nem erőssége a saját hibájának elismerése, most haladéktalanul szükséges lenne. Számos adózót ijeszthetett el ugyanis a bejelentkezéstől, hogy a törvény szövege alapján nem tudott határozott igennel vagy nemmel válaszolni a bejelentkezéskor. A NAV a mostani tévedésével határozottan szembe megy a kormányzati elvárással, miszerint több százezer Katásként bejelentkezett adóalanyt vártak. A szakmai tévedésének beismerésével egyidejűleg el kellene ismernie azt is, hogy weblapján téves tájékoztatást adott (Kata füzet 130108.pdf, 9.oldal): *„A kisadózóként bejelentett személyek biztosított jogállásáról ugyanis a Katv. rendelkezik, a kisadózó vállalkozások és a kisadózók – e minőségükben – nem tartoznak a Tbj. hatálya alá.”*

Ez ugyanis ellentmond a Katv. 10.§ (1) bekezdésében foglaltaknak. A főállású Katás a Tbj. hatálya alá tartozik, biztosítottnak minősül, az ellátások számításának alapja 81 300 forint. Ennek következtében alkalmazható a Tbj. 31.§ (5) - (6) bekezdése. Többes jogviszonyú Katás a társas vállalkozásában a tényleges járulékalap után fizeti meg a járulékot. Hacsak ezzel ellentétesen nem nyilatkozik. De mivel nyilatkozattételi lehetősége és nem kötelezettsége van, ezért majd bolond lesz így nyilatkozni.

Angyal József okleveles adószakértő

(209/429-386)